

วิสัยทัศน์และค่านิยมของทหารยุคใหม่

ร่วมอยู่ประเทศไทยเป็นอาณาจักรที่รุ่งเรือง แต่ได้ล่มสลายไปคราบท่าปัจจุบันสาเหตุเพราะเรามีอยู่ประเพณีนิยมในการรัฐประหารแย่งชิงอำนาจ โดยมีความดีสูงมาก จนถึงเป็นสมมติฐานด้านโหราศาสตร์ได้ว่า ดวงจันทร์คือ กษัตริย์ หากมีความสว่างโคจรมาทอดแสงแข่งรัศมีใกล้ๆ แสดงว่าขุนนางจะยึดกุมบัง

สมัยพระตะบะ ขุนนางมอญ รับราชการในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ได้ให้คำแนะนำในฐานะที่ปรึกษาหลวงสรศักดิ์ ถึงขั้นตอนการรัฐประหารแย่งชิงอำนาจตามธรรมเนียมข้าราชการไทย จนประสบความสำเร็จถึงสองครั้ง

ครั้งแรกในปี พ.ศ.2225 ขณะสมเด็จพระนารายณ์มหาราชประชวรใกล้สวรรคตแล้วถวายราชสมบัติแก่พระเพทราชา คนองค์ตรงตำแหน่งหาอุปราช

ครั้งที่สองในปี พ.ศ.2240 ขณะพระเพทราชาประชวรใกล้สวรรคตแล้วขึ้นครองราชย์สืบต่อมาเป็นพระพุทธเจ้าเสือ สวรรคตในปี พ.ศ.2249

การรัฐประหารของหลวงสรศักดิ์จึงเป็นการและสาเหตุการแตกสามัคคี การแย่งชิงอำนาจล้มลาถายกันเองจนทุกวันนี้เป็นสงครามกลางเมืองหลายครั้ง ในแต่ละช่วงที่จะสิ้นสุดรัชกาล

จนถึงรัชสมัยพระเจ้าเอกทัศ เมื่อพม่าล้อมประจักษ์นครหรืออุตรา กองทัพไทยเสื่อมโทรมและอ่อนแอ ถึงขั้นชิงปืนใหญ่ไม่เป็นบรรจุกระสุนก่อนบรรจุดินปืนบ้าง ใส่ส่วนบรรจุมากไปบ้าง น้อยไปบ้าง จนถึงไม่ถูกที่หมายสักที จะชนะดินปืนออกจากคลังดินทำ

ไฟไหม้ คลังดินปืนระเบิด สุกท้ายกองทัพไทยแตกเป็นเสี่ยงหมดศักยภาพในการป้องกันรักษาเมือง ต้องให้ขุนนาง จีน แขก ฝรั่งเศส มอญ ลาว แม่น้ำบางช่อง คู่กันอาสาตีพม่าที่ล้อมเมืองไว้แปดทิศ จนเสียกรุงในที่สุด เมื่อ พ.ศ.2310

นี่คือผลที่กองทัพไทยในอดีตไปยุ่งเกี่ยวกับการเมืองจนสูญเสียความเป็นทหารอาชีพในที่สุด

ในประเทศพัฒนาแล้วเช่นสหรัฐ ประชาชนริบตีและผู้บัญชาการทหารสูงสูดมักออกมากล่าวขินขันให้ประชาชนเกิดความมั่นใจในประสิทธิภาพของกองทัพ ว่าเป็นกองทัพที่ดีที่สุดในโลก เพราะมีการจัดและอาวุธยุทธภัณฑ์ดีเยี่ยม สถานภาพการฝึกดีเยี่ยม

เมื่อประมาณปลายปี พ.ศ.2540 ฝ่ายค้านได้อภิปรายซักฟอกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เพื่อตรวจสอบ ความคุม การบริหารราชการภายในกองทัพ ประเด็นในการอภิปรายคือ กองทัพปกติได้จัดซื้ออาวุธที่ไม่มีประสิทธิภาพมาใช้ กระสุนปืน ค.120 ได้เกิดระเบิดภายในลำกล้อง ทำให้ทหารเสียชีวิตและบาดเจ็บขณะทำการฝึกยิง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ซึ่งเป็นอดีตผู้นำกองทัพ ได้อภิปรายจบไปได้โดยยืนยันว่า อาวุธและกระสุนปืนมีประสิทธิภาพดี แต่สถานภาพการฝึกของทหารไม่ดี ทหารขาดความชำนาญ จึงใส่กระสุนผิดด้าน เอาหัวกระสุนยึดคลังไปแทนที่จะเอาหางหันออกจนไปอาจเกิดจากความเมาหรือนอนตึก ซึ่งเป็นการซ้ำเติมกองทัพอย่างสุดๆ นอกจากสถานภาพการฝึกไม่ดีแล้วยังละเลยไม่กำกับระเบียบวินัยปล่อยให้ทหารเมา ในขณะที่ทำการฝึก

คล้ายเหตุการณ์ที่ทหารไทยชิงปืนใหญ่ไม่เป็นคนประวัติดาวศรั

ข้อสันนิษฐานข้างต้นขาดข้อเท็จจริงและความเป็นจริง มายืนยันความเชื่อถือได้ ถ้าผู้อภิปรายไม่ใช่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมที่เป็นอดีตผู้นำกองทัพ ทหารจะต้องโกรธแค้นอย่างที่สุด

สุกท้ายเรื่องดังกล่าวกลายเป็นวาทศิลป์ครอบงำในหน้าหนังสือพิมพ์ โดยสังคมไม่มีสิทธิวิพากษ์เนื้อหาสาระ ทั้งในข้อเท็จจริงและความเป็นจริง กองทัพในขณะนั้นแสดงออกได้เพียงจะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมือง ฉะนั้นนักการเมืองอย่างคิงทหารเข้าไปเกี่ยวข้องกับการเมือง

สภาพการณ์จึงเหมือนกับสังคมไทยถูกดูถูกตลอดเวลา ใครจะพูดอะไรจริงบ้าง ไม่จริงบ้าง ฟังได้ก็ฟัง ฟังไม่ได้ก็ด่าฟัง โศกคดีที่ในปัจจุบัน สังคมที่สิทธิการรัฐธรรมนูญที่จะรับทราบข้อมูลหรือข่าวสารในครอบครองของหน่วยราชการ

ปัจจุบันยังไม่มีคำอธิบายที่ครอบคลุมพฤติกรรมในการดึงทหารไปยุ่งเกี่ยวกับการเมือง เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ปลายยุคอยุธยาชัดเจนเพียงพอทั้งในความหมาย ขอบเขต และอันตรายร้ายแรงที่ยังเกิดขึ้นต่อความมั่นคงของชาติ

ส่วนสาเหตุในการดึงทหารไปยุ่งเกี่ยวกับการเมือง สามารถสรุปได้จากพฤติกรรมอันเป็นข้อเท็จจริงเชิงประจักษ์ได้ดังต่อไปนี้

เกิดจ .กผู้นำกองทัพ มีความทะเยอทะยานทางการเมือง มุ่งในอำนาจและผลประโยชน์ คอยจ้องโอกาสขณะที่สถาบันการเมืองอ่อนแอ นัก

□□ สภาพการณ์จึงเหมือนกับสังคมไทยถูกดูถูกตลอดเวลา ใครจะพูดอะไร จริงบ้าง ไม่จริงบ้าง ฟังได้ก็ฟัง ฟังไม่ได้ก็ต้องฟัง โศกคดีที่ในปัจจุบันสังคมที่สิทธิการรัฐธรรมนูญที่จะรับทราบข้อมูลหรือข่าวสารในครอบครองของหน่วยราชการ □□

การเมืองกอบไทย โกงกิน จนสังคมเอือมระอา แสดงบทบาทที่น่าท้อใจเรื่อง จนถึงขนาดสร้างสถานการณ์รวมทั้งมีมวลชนจัดตั้งชนิดป่านกหวีดก็มาทับพริบ พร้อมกับใช้สื่อปฏิบัติการด้านจิตวิทยา เพื่อปลุกกระแสสังคมมาเป็นพลังสนับสนุน และเป็นพื้นฐานความชอบธรรม

พอได้โอกาสก็แสดงบทบาทของอัศวินม้าขาว ก่อความรุนแรงทางการเมืองโดยการรัฐประหารแย่งชิงอำนาจรัฐ

เกิดจากผู้นำทางการเมือง ที่ฝึกไม่อ่านหาเหตุผลการ ต้องการใช้กองทัพเป็นฐานอำนาจทางการเมือง เพื่อจะได้รับรางวัลดูปุประสงก์ทางการเมืองของคน แต่ยังสามารถถดถอยต่อด้านจากกองทัพที่ต้องการคงความเป็นทหารอาชีพ ที่ไม่ฝักใฝ่กับการเมือง

วิธีการคือใช้เล่ห์กลปรก สร้างสถานการณ์แล้วใช้ปืนเหตุปลุกผู้นำกองทัพ พร้อมกับแต่งคิงทหารประจำการที่สวมวิกก็รับใช้ ขึ้นดำรงตำแหน่ง

แห่งทันที บุคคลที่ประสบความสำเร็จในเรื่องนี้คือ 'อิลเดอว์' และเพื่อให้กุมกองทัพประจำการได้อยู่หมัด จึงมีกองกำลังพิเศษ Elite Troops ไว้ควบคุมกองทัพประจำการอีกชั้นหนึ่ง เช่นเดียวกับที่ 'จัดตั้ง' มี Republican Guards

เกิดจากผู้นำกองทัพกับผู้นำทางการเมือง ดังกล่าวข้างต้นสมคบคิดกันปรับ เปลี่ยนกลยุทธ์ดั้งเดิมที่ล้าสมัยเป็นร่วมมือกัน โดยมีจุดร่วม คือ อำนาจและผลประโยชน์ที่ต่างฝ่ายต่างออมซ่อน เพื่อไม่ให้ทวนกระแสสังคมและประชาคมโลก มีความชอบธรรมระบบรัฐสภา แม้โดยรูปแบบคือ เผด็จการทางรัฐสภา แต่ก็ก็เป็นผลจากการเลือกตั้ง อันเป็นเจตนารมณ์ของประชาชน

ขณะเดียวกันก็มีกองทัพประจำการ ที่เป็นกลางทางการเมืองแต่ในนามหนุนหลัง ในประเทศกำลังพัฒนา สังคมกำลังอยู่ในขั้นตอนการส่งผ่าน (Transitional Period) ภาพเดิมและภาพใหม่ยังจับซ้อนกันอยู่ เราจึงเห็นทหารประจำการบางส่วน ที่ทะเยอทะยานไม่หาความก้าวหน้าส่วนบุคคลเสนอตัวเข้ารับใช้หรือสวมวิกก็รับใช้ฝ่ายการเมือง

หรือผู้นำทางการเมือง ในยุคสมัยที่สถาบันการเมืองยังอ่อนแอ ขาดพลังสนับสนุนที่เข้มแข็งทางสังคม ขณะเดียวกันก็ต้องการเสถียรภาพทางการเมือง จำเป็นต้องเอาใจกองทัพโดยการเมือง ด้วยข้อเสนอหรืออำนาจและผลประโยชน์ เช่นตำแหน่งวุฒิสมาชิกหรือตำแหน่งสำคัญอื่นๆ ซึ่งจะสิ้นสุดไปตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

เมื่อสถาบันการเมืองเข้มแข็ง กลุ่มพลังทางสังคมเข้มแข็ง ระดับการพัฒนาทางการเมืองสูงขึ้น ขณะเดียวกันกองทัพก็พัฒนาความเป็นทหารอาชีพ ในด้านการจัด การฝึก และการสวัสดิการที่ดีด้วยการสนับสนุนด้านงบประมาณจากรัฐบาลเพื่อพัฒนากองทัพ โดยไม่เข้ามาก้าวก่ายแทรกแซงกิจการภายในของกองทัพ เช่น การเลื่อนยศ เลื่อนตำแหน่ง บนพื้นฐานของระบบคุณธรรม และโดยการแข่งขัน ตามความรู้ความสามารถ

เมื่อถึงระดับหนึ่งทหารอาชีพ จึงเป็นทหารส่วนใหญ่ในกองทัพ ก็จะไม่มียอมรับพฤติกรรมและค่านิยมของทหารที่ซ่อนเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมือง ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับกองทัพ ก็จะพัฒนาไปตามบรรทัดฐานอันเป็นสากล

โดยไม่ต้องเอาอำนาจและผลประโยชน์ทางการเมือง มาเป็นเครื่องต่อรองอีกต่อไป

โดย ไม่ต้องเอาอำนาจและผลประโยชน์ทางการเมือง มาเป็นเครื่องต่อรองอีกต่อไป

จุลพัทธ์ ธงชัย